

Fazy używania nielegalnych substancji psychoaktywnych a picie alkoholu wśród młodzieży i młodych dorosłych

Phases of illicit drug use and alcohol consumption among adolescents and young adults

Krzysztof Bobrowski

Pracownia Profilaktyki Młodzieżowej „Pro-M”, Zakład Psychologii i Promocji Zdrowia Psychicznego, Instytut Psychiatrii i Neurologii, Warszawa

Abstract – Introduction. The aim of the study is to analyse differences between groups being in different stages of drug use (occasional use, problem use and dependence) in terms of alcohol consumption, demographic profile and other selected variables.

Method. Questionnaire survey and interviews identifying stages of drug use were conducted among adolescents and the young adults aged 13 to 24 years (63% men, $n = 1350$), who used illegal drugs at least once in the past year. Respondents lived in 58 randomly chosen localities in Poland and were included by snowball sampling. Data were collected by trained drug prevention and therapy specialists.

Results. The regression analyses showed that frequent combined alcohol and drug use increases ($OR = 3$) the probability of problem drug use or dependence. Frequency of drug use in the past year was the strongest factor differentiating stages of drug use ($OR > 40$). Other significant variables included: number of different drugs used, number of different problems resulting from alcohol, cannabis and other drugs use, as well as demographic variables such as size of home community and professional status. Inhabitants of smaller communities (up to 200 thousands), as well as unemployed and those who do not attend school were at a higher risk of problem drug use.

Key words: phases of drug use, risk factors, adolescents, young adults

Streszczenie – Wstęp. Celem pracy jest analiza różnic pomiędzy grupami osób, znajdujących się w różnych fazach używania narkotyków (używanie okazjonalne, problemowe i uzależnienie), w zakresie picia alkoholu, charakterystyki demograficznej i innych wybranych zmiennych.

Metoda. Badania ankietowe i wywiady, diagnozujące fazy używania, prowadzono wśród młodzieży i młodych dorosłych w wieku 13–24 lata (63% mężczyzn, $n = 1350$), którzy w ciągu roku poprzedzającego badania używali nielegalnych substancji psychoaktywnych. Respondenci byli pozyskiwani metodą „kuli śniegowej” w 58 losowo wybranych miejscach w Polsce. Badania prowadzili przeszkoleni specjaliści profilaktyki i terapii uzależnień.

Praca w całości finansowana ze środków budżetowych na naukę w 2007 roku w ramach projektu statutowego IPiN pt. „Wzory i konsekwencje używania przetworów konopi i innych narkotyków przez dorastających”, temat nr 501-102-27.